

Pázmány P. sétány 1/C Budapest
Phone/Fax: (36-1) 372 2924
The web site of the colloquium: <http://philosophy.elte.hu/colloquium>

Philosophy of Science Colloquium

Room 1.817 (1st floor) Monday 4:00 PM

December 2006

4 December 4:00 PM 1st floor 1.817

Language: *English*

Leslie A. Muray

Philosophy, Curry College, Milton MA

Whiteheadian Process Philosophy and Science

In this presentation, I deal with three features of the process philosophy of Alfred North Whitehead that pertain to the philosophy of science. The first two of these pertain to epistemological issues. First is the concept of radical empiricism, the notion that, unlike in British and scientific empiricism, experience is not restricted to sense experience. Rather, there is a depth, range, and intensity to experience, human and non-human, that while usually accompanied by sense experience cannot be reduced to it nor can it be quantified. The question arises as to whether or not radical empiricism is scientific.

The second feature of Whiteheadian process thought that pertains to epistemological issues is that of critical realism. This is related to Whitehead's radical empiricism in trying to overcome the subject-object dichotomy. There is a real objective world to be known. *However*, there is a subjective element involved in *how* that world is known.

Finally, the last feature of Whitehead's thought that I would like to highlight is his ecological vision of reality in contrast to the (Newtonian-Cartesian) mechanistic view characteristic of much of modern science.

This talk is in the spirit of the analogy that Whitehead drew between the flight of an airplane and the task of speculative philosophy: the airplane starts from the ground below, soars to the sky above only to land on the ground below. Philosophy is meant to be practical wisdom about life as it is lived, starting with our experience below, engaging in the heights of speculation, and returning to illuminate our lived experience.

11 December 4:00 PM 1st floor 1.817

Language: *English*

Katalin Martinás

Department of Atomic Physics, Eötvös University, Budapest

On the Reappraisal of Microeconomics

The conventional utility-based approach to microeconomics is now nearly a century old and although frequently criticized, it has yet to be replaced. We offer an alternative approach that overcomes most of the objections to orthodox theory, while offering some unique additional advantages.

The core of the theory is a new driving force approach to the decisions instead of the traditional rationality hypothesis. The result is a non-equilibrium microeconomics that applies equally

to production, trade and consumption, and that is also consistent with the laws of thermodynamics. Standard neoclassical economics theory essentially ignores physical laws, materials, and energy. We show a reformulated microeconomics theory in accordance with the non-equilibrium thermodynamics. Especially as it relates to economic treatments of natural resources and the environment.

Related book:

Robert U. Ayres, Katalin Martinás: *On the Reappraisal of Microeconomics: Economic Growth And Change in a Material World*, Edward Elgar Pub, 2006.

18 December 4:00 PM 1st floor 1.817

Language: *Hungarian*

János Tőzsér

Institute for Philosophy, Eötvös University, Budapest

Ontológiai kategóriák

(Ontological categories)

A metafizika egyik legfontosabb kérdése az, hogy milyen típusú dolgok léteznek. A tér és időbeli fizikai tárgyak (kavicsok, tölgyek, kutya, emberek stb.) létezésében egyetlen filozófus sem kételkedik. Ha idealista vagy, akkor sem kételkedsz, hanem azt mondd, hogy a fizikai tárgyak mentális természetűek.

A legtöbb filozófus szerint azonban nem csak fizikai tárgyak (és azok részei) léteznek, hanem léteznek a fizikai tárgyaktól különböző típusú dolgok is. Íme, egy nem teljes (de az előadásom szempontjából a legfontosabb itemeket tartalmazó) lista a feltételezett létezőkről:

- univerzálék,
- trópusok,
- halmazok,
- proposíciók,
- tényállások (*states of affairs*),
- események,
- számok,
- lehetséges világok,
- lehetséges létezők.

Ellentétben a fizikai tárgyakkal, ezeknek az entitások vagy entitás-típusoknak a létezését vagy nem létezését illetően a filozófusok között nincsen összhang. Egyes filozófusok szerint például léteznek univerzálék (egy időben, egyszerre több helyen teljesen és egészükben prezentálódni képes entitások), mások szerint kizárólag partikulárisok léteznek. Egyes filozófusok szerint léteznek lehetséges világok, más filozófusok szerint a lehetséges világokról szóló beszéd pusztán hasznos eszköze annak, hogy a modális kijelentéseinket értelmezzük. Stb. Stb. Egyszóval: ezeknek az ontológiai kategóriáknak az esetében meg kell különböztetnünk realistákat és antirealistákat.

Előadásomban két dologra vállalkozom:

- (1) Megpróbálom megmutatni, hogy az a nézet, mely szerint kizárólag fizikai tárgyak (és azok részei) léteznek, szükségképpen hamis. Amellett érvelek tehát, hogy a fizikai tárgyakon kívül más típusú dolgoknak is léteznie kell. (Ez nem is olyan nehéz, mint amennyire első pillantásra látszik.)
- (2) Megpróbálom megmutatni, hogy az ontológiai kategóriáknak mely konzisztens kombinációi lehetségesek. Ennek során két dolgot vizsgállok. Egyrészt azt, hogy az ontológiai kategóriák mely listái szükségképpen hiányosak; vagyis elfogadva, hogy ilyen és ilyen típusú entitások léteznek, milyen entitások létezése mellett kell még magunkat elkötelezni. Másrészt azt,

hogy az ontológiai kategóriák mely listái inkonzisztensek, vagyis melyek tartalmazznak olyan ontológiai kategóriákat, melyek együttesen szükségképpen nem létezhetnek.

The colloquium is open to everyone, including students, visitors, and faculty members from all departments!

The 60-minute lecture is followed by a 10-minute break. Then we hold a 30-60-minute discussion. The participants may comment on the talks and are encouraged to initiate discussion through the Internet.

The comments should be written in the language of the presentation.

The organizer of the colloquium: László E. Szabó (email: leszabo@philosophy.elte.hu)